

ככל שיוודת הכנסת, גוברת חשיבותה של העיתונות החופשית

מנחם בגין הזמין את אהרון אברו צירא לשיבת הממשלה, אחרי שזכה בדוחק "מחמת הספק" מ' אישום של קבלת שוחד, ואחרי ש' הוגש נגדו כתב-אישום שני. היועץ המשפטי לממשלה, הפרו' פסור יצחק זמיר, שבניין האישום הראשון שלו נגד שר-הדתות הת' מוטט זה עתה (ראה עמודים 39-40), הסתכל בנעשה בחריקת-שיניים. הכנסת סיימה למעשה את ת' קידה והמיפלגות השלימו, בקשיים רבים (ראה להלן) את הרכבת רשי' מות-המועדים שלהן.

ימים אחדים לפני כן השמיע זמיר כמה אמיתות יסודיות על ה' ממשלה ועל הכנסת. המספקות פרספקטיבה לאירוועים אלה. "בוח אדיר". אמר זמיר, ב' הרצאה לפני ציבור של פרקליי' טים: "הכוח שבידי הממשלה בישר' ראל אינו מרוסן על-ידי גוף אחר. בידי קבוצת אנשים קטנה, השרים המובילים בממשלה, מרוכז כוח אדיר, ואין עליהם כל ריסון או ביקורת. פרט לביקורת דעת-הקהל, הבאה לידי ביטוי באמצעי-התיק' שורת".

הוסיף זמיר: "כשאין ביקורת, יש שחיתות. הכנסת אינה מבקרת ביטולות את הממשלה. היא נשלטת על-ידי הממשלה (ראה הנדון). ל' מוסדות כמו מבקר-המדינה אין כלים יעילים של ביקורת". זמיר ביקש להדגיש את חשיבות תפקידו של היועץ המישפטי למר' שלה, כמי שמפקח על פעילות ה' ממשלה. אך עיקר המסקנה מדבריו הייתה שבמשטר הקיים בישראל, חשיבותה של העיתונות החופשית עולה לאין שיעור על חשיבות ה' כנסת.

וככל שמתה של הכנסת יורדת מתקופת-כהונה אחת לשניה, כן עולה חשיבותם של כלי-התיקשות החופשיים, ככל-ב-השמירה העיקרי' של הדמוקרטיה וטוהר-המידות ב' מדינה.

הבחירות אחרי הדחת

כד הסימנים מצביעים על כך שמנחם בגין ירכיב את הממשלה הבאה

אחת לארבע שנים עוברת על המערכת המיפלגתית בישראל קד' חת של טירוף. זוהי עונת הרכבתן של רשימות-המועדים לכנסת. בעונה זו מתגלים כל הבקיעים והסדקים במיפלגות. יצרים אישיים משתוללים, שוברים כל גדר של הגיון ושפיות. בארץ של כהן אריאצולה או בית-יעליון, התואר "חבר-כנסת" הוא משאת-נפשו ה' בילעדית של העסקן המצוי, הוא מוכן לדרוך על גוויות, לדרוס עק' רוונות, להחליף השקפות — ובלבד שיוכח במינוי הנכסף.

מבחינה זו אין הבדל בין מיפלגה למיפלגה — חילוניות או דתית, שמאלית או ימנית, כשהמיפלגה יוצאת, לבסוף, מקדחת זו, היא עלולה להיות הרוסה מבפנים. חלום באספמיה. רק אחרי חלוף הקדחת, מתפנים ראשי המיפ' לגות להביט קדימה, לעבר הבחירות עצמן. מה שראו השבוע היה חזיון מב' עית.

סמוך להגשת הרשימות נודעו תוצאות הסקרים האירוניים של

דטוריקה

שירי ארס

הכמויות הגדולות של נשק, ששלחה ישראל למובלעת הנוצרית (כפי ש' הודתה הממשלה לאחרונה) אינן שקולות כנגד הצידו הכבד של ה' סורים.

השבוע התפוצץ הסוד: בצאתם לקרב, הייתה בידי הפאלאנגות הת' חיילות בכתב מטעם מנחם בגין, שהוא יפרוש עליהם מיטריה אוויר' רית.

התחייבות בכתב. לפי גיר' סת ראש-הממשלה, אחרי גימגומים והכחשות, ניתנה התחייבות זו ל' ראשונה באוגוסט 1978, אחרי ש' משה דיין ורפאל איתן נפגשו עם ראשי הפאלאנגות. לא נאמר היכן התקיימה הפגישה. אך סביר להניח שנערכה על אדמת ישראל — דבר המאשר שמועות שהתהלכו אז.

בסוף מארס 1981 פתחו הפאלאנ' גות בפעולה איסטרטגית נגד ה' סורים, כאשר סללו כביש עוקף אל העיר זחלה. לדעת הסורים נועד כביש זה לחבר את המדינות של הפאלאנגות בצפון סוריה עם המוב' לעת של רב-סרן חאדא ברורים — ובכך ליצור רצף טריטוריאלי בין ישראל וצפון-לבנון.

הסורים ראו בכך איום ישיר על ביטחונם, ופתחו ב-2 באפריל ב' הפצצה כבדה על זחלה. לאחר מכן עברו למיתקפה כדי לכבוש את רכס-ההרים המשקיף על זחלה מ' מיוזמה ועל המדינות הנוצרית ב' מערב.

ב-25 באפריל נמסר כי מסוקים סוריים השתתפו בפעולות אלה, וב' 28 באפריל הפיל חיל-האוויר הישר' ראלי את שני המסוקים הסוריים. למחרת היום הכניסו הסורים את טיליהם לבקאע (ביקע-לבונון).

השבוע אישר משרד ראש-הממ' שלה כי ב-7 באפריל 1981 מסרה ישראל שוב התחייבות בכתב ל' פאלאנגות, שאישרה את התחייי' בות הקודמת. משמע: לפחות ב' שז' זה, בעת הקרבות סביב זחלה, כבר ידעו הפאלאנגות כי מובטחת להן מיטריה אווירית ישראלית.

סביר להניח כי לפני התחייי' בות-בכתב היו להם הודעות בעל' פה על כך. משמע: בצאתם לפעולה נגד ה' סורים, שגרמה למשבר, הייתה להם הבטחה למיטריה אווירית — וב' וודאי גם לסיוע אחר.

סיכון או סיכוי? בכך טמונה התשובה, שאלה, שנשאלה שוב ושבו: האם פעלו הפאלאנגות ב'

שליחות ישראל, או שישראל נגררה לתוך משבר בעל-כורחה? ברור עתה לגמרי כי ממשלת בגין היא שדחפה את הפאלאנגות לפרובוקציה המזויינת, שהיתה מוכ' רחה להוביל למשבר-רבתי, תוך סיכון סביר (או סיכוי סביר) ל' מילחמה לפני הבחירות בישראל.

הכנסת

ועדת ההדלפות

איך התגלה הסקופ שבגין הגדרו ב"שירות לאוייב"?

בין כל האגדות המרחפות בחלל הכנסת, אין גדולה מאגדת ועדת החוץ-והביטחון. למראית-עין זהו מוסד חשוב ב' יותר, שבו מגלים ראשי-המדינה את הסודות הכמוסים ביותר, מתייע' צים כבוכד-ראש עם ראשי המיפ' לגות הגדולות ומקבלים החלטות הרוח-גורל.

אך למעשה אין הוועדה אלא קיבוץ של מכובדים, רובם עוברי-בטל, ועדת-החוץ-והביטחון מהווה לגביהם מעין בית-לורדים, שם נית' נת להם ההרגשה שהם שותפים ל' הכרעות עולמיות. הסודות הנמסרים לוועדה ידועים, לרוב, לעיתונאים מזה זמן רב, ואיש בממשלה אינו מתחשב בוועדה בעת קבלת החל' טות. לכל היותר שוקדים אחרי-מעי' לקבל אישור למעשיהם אחרי-מעי' שה, כדי להסתמך על "קונסנזוס" כן זה היה תמיד. רק דבר אחד השתנה בכנסת הנוכחית: עניין הסודיות.

תשלום לסקופים. בעבר הייתה הוועדה קדושה מבחינת השמירה על הסודות. לא עלה על העת כי חבריה ידליפו לעיתונות את סודי' תיה — גם אם היו אלה סודות הידועים לעיתונאים מומן.

בכנסת התשיעית התערער מצב זה. כמה מחברי הוועדה תפכו את חברותם בה קרדו להפוך בו' תחת להסתפק בכיבודים, השתמשו בסודות הוועדה כדי לקנות את חס' דיהם של עיתונאים, ששילמו עבור הסקופים בפרסומת אישית. השבוע הגיע תהליך זה לשיאו. דן מרגלית, המסקר בכנסת את ה' וועדות, החיל הארץ כסופ חוב: הידיעה על ההתחייבות-בכתב שנת

נה ממשלת-ישראל לפאלאנגות נוצריות בלבנון לפרישת מיט' אווירית על שיטחם (ראה לעיל) מקור הסקופ היה גלוי לעין, גם שמרגלית חתם על הידי' בשמו. ראש-הממשלה זעם, אי' שלהבא לא ימסור עוד לזוע' סודות, הגדיר את הפירסום כשוי' לאוייב.

מאחר שהכנסת התשיעית מסי' ממילא את תפקידה, לא הבהיל איום איש.

השטחים

קפטן ארז' והמודריי

רישון על האד' וזשמור עליה מפני א' שרוצים לג' אותה ממני...

הצני מיליון דולר הציע לי ה' הקרן-הקיימת-לישראל. חמורת' מתי. אמרתי לו כי גם אם יש לי את אדמתי בזהב לא אס' אותה, סיפר מוחמד עלי סא' מן הכפר אירטאס שלי ב-ל' "אחר-כך הזמינו אותי כמה מים למישרדו של האפורטופוס נכס-נפקדים בבית-לחם, וגם הציעו לי לקנות את הקרקע. שם הם קיבלו ממני את אותה-ל' תשובה, אם כך, עוד תראה ממשלה תקח את אדמתך בכ' אמרו לי."

מוחמד עלי הוא כבן 70. גרומות ושריריות, הוא מעבד אדמתו כמו ידיו. השבוע מצא את עצמו במי' המושל הצבאי בבית-לחם, ש' שמנע, יחד עם בני-מישפחתו, מודדי המימשל הצבאי לבצע מלאכתם על אדמתו.

סיפר מוחמד עלי: הם לי, יסתלק מפה! עניתי להם יסתלקו. זאת אדמתי, יש לי קושאן. הם אמרו שזה לא מ' אותם. הם נשלחו מטעם האפו' פוס כדי לבצע את המדידות, אפריע להם יזמינו צבא. א' להם שהם יכולים אפילו לירוש' אבל לא אצא מאדמתי ולא א' אותה, ואז, כשחזרו אחרי ימים, בא איתם עוזר המושל טן ארז' שמו, ועימו כמה חי' ניסיתי להסביר לו שהקרקע (המשך בעמוד)